

Alzheimerova choroba :)

Progresívne degeneratívne ochorenie mozgu, ktoré sa prejavuje postupnou stratou pamäti a rozumu v takej miere, že to ovplyvňuje každodenný život jedinca. Alzheimerova choroba je najčastejšou príčinou [demencie](#).

Čo spôsobuje Alzheimerovu chorobu

Neexistuje jedna príčina. Pri jej vzniku hrá úlohu dedičnosť a faktory životného prostredia. V mozgu sa vytvárajú nánosy chorobne zmenenej bielkoviny, následkom čoho postupne dochádza k zániku mozgových buniek a k stenčovaniu mozgovej kôry.

Kto je ohrozený?

Najviac postihuje starších ľudí, ale ako včasný typ sa môže začať po 40. roku. Vo veku nad 65 rokov postihuje asi 10 % ľudí a vo veku nad 85 rokov asi 50 % ľudí. Častejšie sa vyskytuje u žien. Odhaduje sa, že na svete ňou trpí asi 20 miliónov ľudí (v USA asi 4 milióny, medzi nimi aj bývalý americký prezident Ronald Regan, mala ju i známa herečka Rita Hayworth). Na Slovensku je postihnutých asi 50 000 ľudí.

Aké sú včasné príznaky?

- Strata krátkodobej pamäti (zhoršuje sa fungovanie v denných aktivitách, v súkromí i zamestnaní) i staropamäti (chorí napríklad zabudne, že má vnúča).
- Ťažkosti s vykonávaním predtým známych činností (varenie, telefonovanie).
- Ťažkosti s rečou (zabúdanie slov a ich nahradzovanie neprimeranými výrazmi, čím vznikajú nezrozumiteľné vety).
- Dezorientácia v čase a mieste (stratí sa na vlastnej ulici, nevie kde je, netrafí domov, nevie ktorý je rok, mesiac či deň).
- Problémy s abstraktným myslením (nepochopí zložitejšie inštrukcie, nevie, napríklad, vyplniť poukážku či šek ani po vysvetlení).
- Umiestňovanie predmetov na nesprávne miesto (vloží žehličku do chladničky).
- Zmeny nálady a správania, rýchle striedanie nálad bez zjavnej príčiny.
- Zmeny osobnosti (podozrievavosť, strach) a povahových vlastností.
- Strata iniciatívy (chorí sú pasívni, treba ich do činnosti neustále pobádať).

Aké sú možnosti liečby?

Liek, ktorý by Alzheimerovu chorobu úplne vyliečil, ešte nepoznáme, ale vieme zmierňovať a spomaľovať jej priebeh. Nové lieky dokážu zlepšiť kvalitu života nielen pacientom, ale aj ich rodinným príslušníkom.

Je možná prevencia?

Áno, je, aj keď ide len o oddialenie začiatku ochorenia a o niekoľko rokov. Dôležité je predovšetkým zachovávať si psychickú aktivitu aj v dôchodkovom veku (čítanie, lúštenie krížoviek, špeciálny tréning pamäti pod vedením odborníkov). Odporúča sa racionálna životospráva s dostatkom vitamínov a stopových prvkov. Posledné výskumy poukazujú na ochranný vplyv vitamínu E, ktorý chráni mozog pred účinkami voľných radikálov. Podobne pôsobia aj iné látky - napríklad extrakty z rastliny ginkgo dvojlaločné, skúmajú sa lieky s protizápalovým účinkom a estrogény.

Pri podozrení na Alzheimerovu chorobu u seba alebo u príbuzných sa treba poradiť so svojím lekárom, psychiatrom, neurológom alebo geriatrom.